

Terezie Šilhavá. Španělské opisné vazby terminativní a jejich české protějšky.

(Posudek oponenta bakalářské práce)

Zdařilá práce, evidentně dobře vedená. Autorka vychází z vymezení kategorie aspektu a kategorie povahy slovesného děje. V definici PSD bych doporučoval víc zdůraznit, že jde o zaměření pozornosti mluvčího na určitou fázi procesu, samozřejmě v rámci systémových výrazových prostředků. Ukazuje se, že čeština má víc propracované postižení aspektu (vidu), španělština zase postižení povahy slovesného děje. Konfrontace obou jazyků nutně vede k závěru, že výrazové prostředky nejsou v obou jazycích symetrické.

V rozboru jazykového materiálu z korpusu CREA autorka dobře ukázala, že české prostředky PSD (předpony) nejsou tak vyhraněně fázové jako španělské perifráze, protože svým významem zasahují i do aspektu a odvozování příbuzných lexémů. Trochu víc pozornosti snad mohla věnovat kombinovatelnosti španělské kategorie PSD s kategorií aspektu oproti kombinačním omezením v češtině (durativní PSD není v češtině kombinovatelná s dokonavostí). Proč u terminativnosti nebere v úvahu typ rezultativní (*estar / quedar terminado, preparado, escrito, hecho*)? Překlad *cesa de renfunfuñar* jako 'nedotazuj se již' vyvolává pochybnost o sémantické adekvátnosti (36).

V bibliografii postrádám zdařilou liminální studii Nelsona Cartageny (*Acerca de las categorías de tiempo y aspecto en el sistema verbal del español*. REL, 1978, vol. 8, núm. 2, s. 373-408), inspirovanou přístupem Eugenia Coseria.

Na druhé straně přihlédnutí k interpretaci Leonarda Gómeze Torrega vede k několika užitečným sémantickým upřesněním. Autorka srovnává různá pojetí s pochopením věci, uvádí zajímavá frekvenční srovnání, sleduje výskyt daných perifrází v různých typech dokumentů, bere v úvahu bezprostřední kontext i různá významová slovesa (tabulka na str. 31). České ekvivalenty čerpá z paralelního korpusu InterCorp a bezděky tak ilustruje jeho užitečnost. V závěrech zdůrazňuje zejména nesymetričnosti výrazových prostředků fázové terminativnosti mezi španělštinou a češtinou.

Práce je výsledkem svědomité přípravy a pečlivé analýzy korpusového materiálu, má relevantní závěry a materiálově výborně dokládá výskyt jednotlivých typů terminativnosti. Proto navrhuji klasifikační stupeň výborně.

V Praze dne 10. června 2012

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.